

ZARZĄDZENIE NR 4 /2015
REGIONALNEGO DYREKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA W BIAŁYMSTOKU
z dnia 16 marca 2015 r.

w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody
„Cmentarzysko Jaćwingów”

Na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r. poz. 627, 628 i 842, z 2014 r. poz. 805, 850, 926, 1002, 1101 i 1863 oraz z 2015 r. poz. 222) zarządza się co następuje:

§ 1. Ustanawia się na pięć lat zadania ochronne dla rezerwatu przyrody „Cmentarzysko Jaćwingów”, zwanego dalej rezerwatem.

§ 2. Zadania ochronne, o których mowa w § 1, uwzględniają:

- 1) identyfikację i ocenę istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz sposoby eliminacji lub ograniczania tych zagrożeń i ich skutków, określone w załączniku nr 1 do zarządzenia;
- 2) opis sposobów ochrony czynnej ekosystemów, gatunków roślin, zwierząt i grzybów z podaniem rodzaju, rozmiaru i lokalizacji poszczególnych zadań, określony w załączniku nr 2 do zarządzenia;
- 3) wskazanie obszarów objętych ochroną ścisłą, czynną oraz krajobrazową.

§ 3. Obszar rezerwatu objęty jest w całości ochroną czynną.

§ 4. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA
w Białymstoku

dr inż. Jech Magrel

Załączniki do zarządzenia Nr 4 /2015
 Regionalnego Dyrektora
 Ochrony Środowiska w Białymstoku
 z dnia 16 marca 2015 r.

Załącznik nr 1

**IDENTYFIKACJA I OCENA ISTNIEJĄCYCH I POTENCJALNYCH ZAGROŻEŃ
 WEWNĘTRZNYCH I ZEWNĘTRZNYCH ORAZ SPOSOBY ELIMINACJI LUB
 OGRANICZANIA TYCH ZAGROŻEŃ I ICH SKUTKÓW**

L.p.	Identyfikacja i ocena istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych.	Sposoby eliminacji lub ograniczania zagrożeń ich skutków.
1.	Dewastacja kurhanów.	Wzmoczone patrolowanie obszaru rezerwatu przez służby leśne.
2.	Zarastanie kurhanów na skutek sukcesji lekkonasiennych gatunków drzew i krzewów oraz traw i roślin dwuliściennych.	Usuwanie nalotów drzew i krzewów. Wykaszanie.
3.	Presja turystyczna.	Ukierunkowanie ruchu turystycznego poprzez wyznaczenie ściśle określonych szlaków.
4.	Niszczenie oznakowań i infrastruktury rezerwatu.	Bieżące naprawy i uzupełnianie infrastruktury i oznakowań. Wzmoczone patrolowanie obszaru rezerwatu przez służby leśne w okresie letnim.
5.	Zaśmiecanie terenu.	Zbieranie śmieci. Edukacja społeczeństwa. Wzmoczone patrolowanie obszaru rezerwatu przez służby leśne w okresie letnim.

Załącznik nr 2

**OPIS SPOSOBÓW OCHRONY CZYNNEJ EKOSYSTEMÓW, GATUNKÓW
 ROŚLIN, ZWIERZĄT I GRZYBÓW Z PODANIEM RODZAJU, ROZMIARU I
 LOKALIZACJI ZADAŃ OCHRONNYCH**

L.p.	Rodzaj i rozmiar poszczególnych zadań ochronnych.	Lokalizacja poszczególnych zadań ochronnych (adres leśny).
1.	Usuwanie z rezerwatu drzew i krzewów rosnących na kurhanach oraz w bezpośrednim ich sąsiedztwie oraz drzew wywróconych i złamanych na kurhany. Wywóz pozyskanej biomasy poza rezerwat.	Cały obszar rezerwatu.
2.	Koszenie traw oraz roślin dwuliściennych.	Polany z kurhanami.
3.	Usuwanie śmieci.	Cały obszar rezerwatu.

4.	Naprawa, wymiana lub ustawianie nowych tablic informacyjnych.	Cały obszar rezerwatu.
5.	Uzupełnianie ubytków nawierzchni drogi leśnej powstałych w wyniku roztopów i opadów. Remont drogi leśnej i jej poboczy.	Droga leśna przebiegająca na skraju rezerwatu wzdłuż oddz. 350a, b.
6.	Wzmoczone patrołowanie obszaru rezerwatu przez służby leśne, szczególnie w okresie letnim.	Cały obszar rezerwatu.

UZASADNIENIE

Zadania ochronne dla rezerwatu przyrody „Cmentarzysko Jaćwingów” zostały opracowane zgodnie z art. 22 ust. 2 pkt. 2, ust. 3, 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r. poz. 627, z późn. zm.).

Rezerwat przyrody „Cmentarzysko Jaćwingów” został ustanowiony Zarządzeniem Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 31 października 1959 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody (M. P. Nr 96, poz. 517). Celem ochrony rezerwatu jest zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych boru świeżego wraz z cmentarzyskiem Jaćwingów.

Rezerwat przyrody „Cmentarzysko Jaćwingów” obejmuje obszar gruntów stanowiących własność Skarbu Państwa będących w zarządzie Nadleśnictwa Suwałki. Pod względem administracyjnym położony jest on w województwie podlaskim, powiecie suwalskim, gminie Suwałki.

Z uwagi na charakter rezerwatu oraz cel jego ochrony objęto go ochroną czynną.

Identyfikując istniejące zagrożenia, sposoby ich eliminacji lub ograniczenia oraz określając działania ochronne w rezerwacie uwzględniono jego cel ochrony oraz sytuację w nim panującą od czasu jego ustanowienia. Obecnie głównym zagrożeniem dla celu ochrony rezerwatu jest zarastanie kurhanów na skutek sukcesji lekkonasiennych gatunków drzew i krzewów. Pozostałe zagrożenia to dewastacja kurhanów, presja turystyczna, niszczenie oznakowań i infrastruktury rezerwatu oraz zaśmiecanie. Proponowane działania ochronne mają na celu wyeliminowanie przedmiotowych zjawisk.

Projekt zarządzenia powstał w porozumieniu z Nadleśnictwem Suwałki (podmiot władający gruntami rezerwatu). Nadleśnictwo Suwałki zgłosiło do zarządzenia poniższe uwagi, do których Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Białymstoku ustosunkował się w poniższy sposób:

1. Zaproponowano dodanie do zabiegów ochrony czynnej zapisu: „Usuwanie drzew złamanych lub wyrwanych. Wywóz pozyskanej biomasy poza teren rezerwatu”. Należy zaznaczyć, że zaproponowane działanie ma zbyt szeroki zakres jednakże częściowo zostało uwzględnione w zapisie zarządzenia. Ustalono, że drzewa takie mogą być usuwane i wywożone jednak tylko jeśli zagrażają kurhanom w rezerwacie.
2. Zaproponowano dodanie do zabiegów ochrony czynnej zapisu: „Usuwanie drzew zasiedlonych przez szkodniki owadzie (posusz czynny). Z uwagi na przedmiot ochrony rezerwatu usunięte drzewa wywieźć poza granice rezerwatu w sposób zapobiegający uszkodzeniu kurhanów.”. Przedmiotowy zapis zdaniem organu jest niezasadny. Należy zauważyć, że drzewa zagrażające bezpieczeństwu powszechnemu mogą być ścinane zgodnie z art. 15 ust 2 pkt 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r. poz. 627, z późn. zm.) natomiast drzewa zagrażające kurhanom lub powodujące ich niszczenie zgodnie z zapisem zadania ochronnego ujętego pod punktem 1. Natomiast ochrona siedliska boru świeżego będącego również celem ochrony rezerwatu zdaniem organu nie